

Imkerij Immenhof wil mensen dichterbij de natuur brengen

Tekst Huub Beeker,
foto Richard de Bruijn

Interview met Marcel Hallmans

Imkerij Immenhof ligt op het grensgebied van Gelderland, Noord-Brabant en Limburg ten zuiden van Nijmegen aan de voet van de Mookerheide pal aan de Rijksweg naar Venlo. Het terrein van de imkerij omvat ruim tweeënhalf hectare en herbergt een terras, diverse tuinen, een 'bed bij breakfast' en een ontvangstruimte met winkel en honingproeverij. Kleine en grote groepen kunnen een rondleiding door de adembenemend mooie tuinen krijgen en desgewenst een lunch nuttigen.

Vooral de tuinen, en met name de Balinese tuin, zijn een lust voor het oog. Het wordt meteen duidelijk dat aan deze unieke en interessante locatie, waarin de honingbij centraal staat, kosten noch moeite gespaard zijn. Tijd voor een gesprek met een van de grondleggers van deze wel heel bijzondere ontmoetingsplaats tussen mens en dier: Marcel Hallmans. Naast het vermogen om boeiend te vertellen over zijn passie: Buckfastbijen, heeft Hallmans door zijn jarenlange ervaring als imker uitgesproken standpunten over de imkerij in Nederland.

Familiebedrijf

'We hebben een echt familiebedrijf. Met Gonnie, Jaimy en Wieneke hebben we dit bedrijf vanaf 1980 letterlijk vanuit het niets opgebouwd. Vroeger was dit het melkveebedrijf van mijn schoonvader, omgeven door weilanden. Op een gegeven moment moest hij een keuze maken: meedoen met de modernisering in de melkveehouderij, en dat betekende overschakelen op melkcontainers, of stoppen met zijn bedrijf. Toen hebben wij het huis en de grond overgenomen en zijn aanvankelijk heel bescheiden begonnen met bijenhouden. Al snel kregen we het idee dat we meer wilden. We hadden het idee om het publiek te informeren over alle aspecten van het houden van bijen om hiermee mensen dichterbij de natuur te brengen. Zo is langzamerhand dit bedrijf ontstaan met de ontvangstruimte voor lunches, de zorgimkerij waarin mensen met een beperking een daginvulling krijgen, de thematische tuinen en de theetuin.'

Bestuiving

Op de locatie aan de Rijksweg ervaart het publiek dat bijen niet 'eng' zijn. Voor iedereen vrij benaderbaar staan zo'n 65 kasten opgesteld en maken de bezoekers kennis met de principes van koninginnenteelt en het belang van bijen voor onder andere de bestuiving. 'Een goede bestuiving is van essentieel belang voor de hele landbouwsector waarin miljarden omgaan,' vertelt Marcel Hallmans. 'De fruitproductie kan dan wel 25% hoger zijn. Daarnaast zorgt een betere symmetrie in de vruchten voor een spectaculair betere kwaliteit en dus een hogere opbrengst. Bovendien zijn smaak en houdbaarheid superieur aan minder goed bestoven vruchten. Iedereen binnen de landbouwsector kent de voordelen. Het is daarom merkwaardig dat de imkerij kennelijk nog steeds moet strijden voor het belang van de honingbij en voor de landbouw. Daarom is een goede voorlichting aan een breed publiek van cruciaal belang.'

Handopleggingen

Bij imkerij Immenhof zijn regelmatig rondleidingen aan andere groepen scholieren. 'Ik laat kinderen dan ook hun hand leggen op het broednest om de warmte van het nest te voelen en om te ervaren dat bijen in principe niet agressief zijn. Kinderen vinden dat prachtig. De angst voor bijen wordt meestal overgedragen door ouders en onderwijskrachten. Die angst wordt veroorzaakt door een gebrek aan kennis. Als

mensen meer weten over de bij, zal de acceptatie toenemen. Eerst kennis pas dan liefde! Onze honingbij verdient hetzelfde aabare imago als de vlinder. Meer volkstuinten en meer schooltuinen (met bijen) zijn hierbij een goede ontwikkeling. De band met de natuur en met ons voedsel moet vergroot worden.'

Professionalisering

'Naast voorlichting aan het publiek dienen de opleidingen binnen de Nederlandse imkerij geprofessionaliseerd te worden. De Nederlandse imkerij bevindt zich in het stadium van hobbyïsme en dat moet veranderen. Hierbij kunnen we veel leren van onze oosterburen. Wat we om te beginnen nodig hebben is een opleiding tot een soort 'Meister', op het niveau boven de bijenteeltleraren. De bijenteeltleraren moeten beter opgeleid worden. Ik ervaar een levensgroot verschil in kennis als ik praat met een Nederlandse bijenteeltleraar of met een Duitse collega. De Nederlanders weten vaak niet goed waar ze het over hebben.

In Duitsland wordt ook veel beter samengewerkt met universiteiten voor kennisontwikkeling. Zo ging daar op een gegeven moment ook het verhaal dat de honingbij de solitaire bij in de natuur zou verdringen. Ze hebben daarop vanuit een universiteit een grootschalig onderzoek opgezet. En wat

bleek? Van die verdringing door honingbijen was geen sprake. Integendeel: de honingbij en de solitaire bijen vullen elkaar aan in hun bestuivingsgedrag! Sindsdien heeft ook niemand het meer over verdringing door de honingbij. In Nederland werd ik met mijn bijenkasten door het Wereldnatuurfonds (WNF) geweerd uit de Millingerwaard juist vanwege die vermeende verdringing door de honingbij.'

Biologische landbouw

Ten slotte is het, aldus Hallmans, van groot belang dat er één grote en daardoor krachtige organisatie komt om de belangen van de imkerij te behartigen. Er is geen goede reden voor het naast elkaar bestaan van de NBV en Imkers Nederland.

'Als georganiseerde beroepsgroep moeten we bijvoorbeeld het gebruik van gif in de landbouw proberen terug te dringen. In de jaren 60 van de vorige eeuw is het gebruik van DDT uitgebannen. Terecht, maar niemand weet dat de neonicotinoïden, die nu in de landbouw gebruikt worden, duizenden keren giftiger zijn dan DDT. Voorlichting en bewustwording spelen ook hier een grote rol.

We moeten echt naar een biologische, circulaire manier van landbouw bedrijven toe. Ik ben hieromtrent niet somber over onze jeugd. Die is best milieubewust en wil een gifvrije landbouw. En de jeugd heeft de toekomst!'

Inzet foto uit familiearchief, v.l.n.r.: Marcel, Jaimy, Wieneke en Gonnie